

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ» СТУДЕНТАМ АРХІТЕКТУРНОГО ІНСТИТУТУ

Соколовська Г.М. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*)

Багаторічний досвід викладання культурологічних дисциплін в ОДАБА свідчить про те, що рівень загальнокультурної підготовки студентів на різних факультетах не одинаковий, і, як правило, у студентів архітекторів він найвищий. Це пояснюється тим, що конкурс при вступі в архітектурний інститут найбільший, а також тим, що вже з першого курсу студенти вивчають такі споріднені дисципліни, як «Історія мистецтва» та «Історія архітектури». Тому, незважаючи на однаковість навчальних програм з «Історії української культури» для всіх спеціальностей, вважаємо доцільним враховувати ці обставини і використовувати деякі специфічні методи викладання студентам архітекторам.

По-перше, у змісті лекцій з усіх тем курсу більше уваги приділяється теоретичним, світоглядним теоріям, спираючись на знання студентів з курсу філософії та релігієзнавства. Наприклад, в темі «Культура Київської Русі», щоб уникнути дублювання з матеріалом, вивченим студентами в курсі «Історія України», лектор пропонує розглянути питання про візантійські впливи в архітектурі та образотворчому мистецтві а також про особливості православного християнства, яке було світоглядною основою культури того часу.

Викладаючи тему «Культура України ХУІІІ ст.» розглядається проблема впливу ідей європейського Просвітництва на творчість українських вчених та діячів культури. На практичних заняттях студенти самостійно аналізують погляди таких видатних мислителів, як Ф. Прокопович та Г.Сковорода з точки зору запропонованої на лекції проблеми..

По-друге, враховуючи образне мислення студентів-архітекторів, на лекціях і на семінарах використовується велика кількість наочного, візуального матеріалу. Так, комп’ютерні презентації майже всіх лекцій для архітекторів містять набагато більше слайдів зображенням творів архітектури та мистецтва. Особливо це стосується тем, присвячених таким періодам, які характеризувалися розквітом української архітектури та мистецтва. На семінарах візуальний ряд допомагає наочно закріпити знання студентами головних рис окремих стилів, а також з’ясувати особливості, наприклад, українського бароко, розібратися в різноманітті його гілок.

По-третє, більш високий загальнокультурний рівень студентів вимагає більш

складних індивідуальних завдань та тем рефератів. Так, теми рефератів здебільшого мають проблемний характер, що вимагає від студентів пошукової, дослідницької роботи а також вміння аналізувати, порівнювати, робити самостійні висновки.

Наприклад, якщо на інших факультетах типовими є реферати, присвячені творчості видатних діячів української культури, то для студентів архітекторів пропонуються такі теми, як: «Ренесансні впливи у творчості Юрія Дрогобича», «Василь Острозький-культурний діяч європейського рівня», «Порівняльний аналіз особистостей та творчості Г.Сковороди та Ф.Прокоповича». Такі проблемні формулювання тем рефератів розвивають творчі здібності, спонукають студентів не тільки, й не стільки, знаходити інформацію (що за допомогою Інтернету є достатньо простим), а й мислити. Найкращі творчі роботи студентів оформлюються у вигляді комп’ютерних презентацій, та захищаються на науковій студентській конференції, яка традиційне проводиться за актуальною темою «Українська культура в світлі проблеми Схід-Захід».

Особлива увага приділяється виконанню творчих індивідуальних робіт студентів. За минулій рік розроблена та апробована нова методика, яка враховує професійний напрям студентів. Йдеться про те, що кожний студент повинен за власним вибором сфотографувати, або намалювати якусь пам’ятку архітектури Одеси, детально описати її, вказати автора проекту, час будівництва, визнати стиль, у якому вона побудована, і призначення. Зазначимо, що ідею подібних завдань підказав популярний телевізійний цикл «Где идем?».

Поза аудиторна робота із архітекторами має також особливості. Обов’язкове для студентів всіх спеціальностей відвідування музеїв міста доповнюється на архітектурному факультеті завданням по виявленню історії походження колекції кожного музею, з’ясуванню авторів архітектурних проектів. Крім опису експозиції кожного музею, майбутні архітектори повинні визначити в якому стилі виконаний екстер’єр та інтер’єр будівлі.

Щороку всім студентам першого курсу пропонуються факультативні екскурсії «Історико-культурні місця Одеси», «Літературна Одеса», а студентам-архітекторам – «Архітектурна Одеса» та «Храми Одеси».

На наш погляд, така методика сприяє підвищенню професіональних знань майбутніх фахівців та любові до рідного міста.